

י י ר י ש ע

פעטער צייטונג

דער ערשטער טאג פון דער צייטונג... 11 געלטען... 5 געלטען...

אויף די ערשטע זייטען פון דער צייטונג... 11 געלטען... 5 געלטען...

Nr. 107, צעהנטער יארהונג, 'פסט, מיטטוואך יג אלול ה'תרל"ח, Pest, den 11. September 1878.

וויאזוי וועלכע דען ארט טרעבינע בעזעצטע, ווארדע נאך דער בעוויקטען בעזעצטע פאן דען רעוואלוציאנערען העכטיג אנגערישען אינער גענעראל לעבן לעבן דיא קאנאנען געבן דיא רע-וואלוציאנערען ריכטען, ווארדע דער אנדערשע דער רעוואלוציאנערען נאך איינשטרענגע קעמפען צוריקגעלאנגען ווארדען איז. דער פערלוסט איז-זענער ארמע און דיעזעס געפעסטע איז: 2 אבער-לייטנאנטס אינד 6 מאן מארט; 8 מאן זינד פערשוואנדען. דא ביא טרעבינע קעמפען אויך דיא רעוואלוציאנערען טרוקישען סאלדאטען געגען דיא רעוואלוציאנערען אינער ערליכטען עפעסאלום איינע פערלוסטע. פאן דען רעוואלוציאנערען זינד אבער 20 מאן געמארדעטע ווארדען.

מאכט ענטגענען. דאס ער זיך צוריק נאך גראצא-ניצא אינד נאך דאבא צוריקגעהען מיטע, אים דא פערשטערקונגען אבע-ווארטען. אבער-קאממאנדאנט פיליפאייזש זאג פאן דאבא נאך מאללא אינד צעפע. צווישען דיעזען בידען ארשטעטען וואר דער ערסטע צוזאמען-שאס מיט דען רעוואלוציאנערען, וואויבא וויר 45 הוסארען איינביסען. פאן צעפע בענאב זיך אינ-זערע ארמע אונטער פארטוועהרענען קעמפ-פען נאך ווארדען צעניצא אינד וויסאקא ביז זיא נאך בעדייטענען פערלוסטען סעראיעיא בעזע-צען קאנטע. ביא סעראיעיא ענטשערניגט דער פלוס באסא אינד פלעסט נאך נארדען איבער וויסאקא צעניצא ווארדען צעפע מאללא דא-בא דערוועגט אינד ערניכט זיך ביא באאד אין דען פלוס סאיוא. דיא סאיוא בילדעט געמליך דיא גרענע-ליניע צווישען סלאוואניען אינד באס-ניען. דיא מיטען רעוואלוציאנערען אים נארד-אסטען באסינעס זאמעלן זיך יעצט צווישען דער סערבישען גרענע אונד צווישען דעם רעכ-טען אפער דעם באסא-פלוסעס.

11 ען 10-טען סעפטעמבער. אינערע ארמע האט אין דער שלאבט ביא ביהאשט ווער בעדייטענע פערלוסטע ערליכטען. פערשוואנדעט זינד: 1 אבערסט רענימענט-קאממאנדאנט 6 הויפטלייטע 4 אבער-לייטנאנטס אינד 8 לייטנאנטס. 1 אפטייער אינד איין הויפטמאן זינד פערשוואנד-ען. געמארדעט זינד: 1 הויפטמאן אינד 1 אבער-לייטנאנט. דיא אנאחאל דער פערלוסטע אן דען סאלדאטען איז נאך ניכט געווארען קאנטע. ביז צום 8-טען סעפטעמבער מיטמאס ווארען פאן דען סאלדאטען 400 פערשוואנדעטע אויף דען פערבאנד-פלאץ געבארט.

אינע דריטע עסטעריי-אונגארישע אר-מע האטע ביא גראזיאק דיא גרענע איבער-טרוסטען אינד זאג פאן דא נאך באניאלוקא-קליאויש יאישט אינד טראוויק. דיעזע דריטע ארמע האטע גלייך אנפאנג איינע קאמפע מיט-יאישט צו בעזעצטען אינד פארען וואכע מיט-טע זיא וועדער ביא קליאויש דען קאמפע געגען דיא רעוואלוציאנערען איינערען.

אינער קריגע

אין דען צוויי טרוקישען פראווינציען. היער איז איינע קליינע צייטונג פאן דער לאנע דער לענדער אים ווען אינערער סאנא-ביע וועלכע יעצט אללע איינערקאמקייט אויף זיך געגען. אבען אים נאך דען געגען אי-זערע ווי-לענדער סלאוואניען אינד קראאציען. לינקס אים 11 ען 10-טען געגען נאך אין טהיל פאן קראאציען אינד נאני דאלמאציען. אינטען לינקס לינקס מאנטענערא - אינד נאני אינטען אים 11 ען 10-טען געגען טרוקישע פראווינצ-אל-באניען. רעכטס אים א ס ט ען 10-טען געגען. דער גראסטע טהיל דיעזער צייטונג פאן אבען ביז רעכטס נאך אינטען שטעללש דיא לאנע פאן באסינען דאר. דיא הויפט-טארט פאן באסינען איז סעראיעיא. לינקס אינטען אבער-האלב מאן-טענעראס לינקס דיא הערצענאוינא מיט דער הויפט-טארט מאשטאר.

11 ען 10-טען סעפטעמבער. דער ריקע דעם גענעראל זאך פאן ביהאשט בעזעצטעט זיך. גענעראל זאך וואלשע געמליך פאן קראא-ציען אים איינע אנדערשע אויף דיא באסינישע פעסטונגס-טארט ביהאשט מאכען. אן דיעזע פאן דען רעוואלוציאנערען בעזעצטע איז. ער האטע בעדייטע צוויי פאן-פעסטונגען איינע-נאממען, מיטע זיך אבער דאן נאך בעדייטע-דען פערלוסטען נאך צוויילע (אין קראאציען) צו ריקציעהען.

דער לעצט-געמארדעטע קאמפע וואר ביא ביהאשט וועלכע אבען לינקס אן דער גרענע צווישען באסינען אינד קראאציען לינקס. אויך ביא ליונא וועלכעס אן דער מיטע דעם לינקען האנדעס. אן דער גרענע פאן דאלמאציען באס-ניען אינד דער הערצענאוינא (לינקס) אבען אן דען לעצטען טאגען בעדייטענע געפעסטע שטאטענעלדען.

געשען איינע-טראפאן: 11 ען 10-טען סעפטעמבער. דיא קעמפ-פע ביא קליאויש ווארדען פארטועצטע. אויך אס 8טען סעפטעמבער ווארדע דיא רעכטע פלאנ-קע דער פינדלובען איינשטרענגע ביא קליאויש פאן אינערער ארמע אפפאסט אינד דער פינ-טראצערע ער איבער-האלב הארטענען וועדער-שאנד לייסטעטע, ווארדע אויף אללען פנקטען צום ריקציע ערצוואנגען. דיא דריטע פעסטונג איז וועלכער דער פינד וואר ווארדע ערשטורטע אינד דער פינד קאנטע זיך ניר צוריקגעהען. דער פינד פליכטעט זיך נאך אללען ריכטונגען, אינד זאמט איז יעצט דיא גענע פאן קל-אויש פאן דען רעוואלוציאנערען געוויכערט. אינ-זערע פערלוסטע און דיעזען שלאכטען ביא קליאויש זינד: 1 הויפטמאן טארט; 1 אבערסט אינד רענימענט-קאממאנדאנט 2 הויפטענער, 1 אבערלייטנאנט אינד 6 לייטנאנט פערשוואנדעט. פאן דען סאלדאטען זינד געגען 250 מאן טהילס טארט אינד טהילס פערשוואנדעט.

אינער אבער-קאממאנדאנט יאנאויש איז פאן פיר האבען פאן דאלמאציען אים אין דיא הערצענאוינא איינערקייט אינד האט בערייט דיא שטערטע מאשטאר אינד געוועזען בעזעצטע. אן דען לעצטען טאגען ווארדע אויך שאן טרע-בינע (אן דער גרענע פאן דאלמאציען) פאן אינ-זערע ארמע אונטער אבער היער קאס עס וועדער צו איינעם בעדייטענע געפעסטע מיט דען רעוואלוציאנערען וואויבא וויר פערלוסטע ער-ליכטען האבען.

דאס היינט-נעכט דער רעוואלוציאנערען איז יעצט אין דעם אינטערן באסינען וועלכעס צווישען סערביען אלבאניען מאנטענערא אינד דער הערצענאוינא לינקס. דיא שטערטע נאוי-וואראש צעניצא אינד נאוי-באזאר זינד אלל פאן רעוואלוציאנערען אונד טרוקישען סאלדאטען. אים דעם בענאבארטען אלבאניען שטארטען דיא קאמפע-הענגען טרוקען הערבייא אים דען קריגע געגען דיא פערטע בעזעצטע פארטע-פיהרען היער אין אלבאניען אן דער גרענע פאן זיך באסינען אונד מאנטענערא איז אויך טהע-טער אלי פאשא וועלכער דא רוהע אינד ארדנונג הערשטעללען וואלשע ערמארדעט ווארדען.

געשען פייה זינד היער פאלגענדע דעסע-שען איינערטראפאן: 11 ען 10-טען סעפטעמבער. איינע אינע-דער ארמע-באסינען אן דער הערצענא-שען איינערטראפאן:

11 ען 10-טען סעפטעמבער. אס 8טען סעפטעמבער האט זיך אויך צווישען דען רעווא-לוציאנערען אונד אינערען סאלדאטען ביא לינקס-קאויאן איין געפעסטע עטוויקעלש וועלכעס ביז מיטמאן דיערעטע, ווארדע דיא 600 רעוואלוציא-נערען זיך צוריקגעגען. היינטיא ווארדען פאן דען אינערען 1 הויפטמאן אינד 2 יענער פער-

שען איינערטראפאן: 11 ען 10-טען סעפטעמבער. איינע אינע-דער ארמע-באסינען אן דער הערצענא-

דאסעלבע קלאַסעס, גלייכצייטיג שטאַממען
הערר לעוו מיט דען פֿיסען, אום דען אינטען
וואַהנענדען ווירט אױפֿגעקראַכט צו מאַכען אױך
שריע לױט אום הילפֿע. דינען טראַט דען אױך
זעהר באלד אױן, בעפֿאַר דער רױבער, דער וויר-
שיינליך וועגען דער פֿעראַייטעלונג זױנעם פֿאַר-
האַבענס אױבערהאַשט וואַר, דען צווייטען שלאַג
אױפֿהרעט, ערשיינט דער אױטען וואַהנענדע
הערר אן דעם באַקוהױזע דעם הערן לעוו.
הערר לעוו רופֿע נאָך: ״דיעבע, דיעבע, אױס נאָט-
טעס וויללען קלױנעלן זױ!״ אױך שטױרטע דאָן
ערמאַטטע אױף דעם פֿוס-באַדען ניעדער, וואָ
בערויט אױנע גראַסע בלוט-לאַכע זיך בעילדערע
האַטטע, דער רױבער אױט לױדער ענטקאַממען.
אַלס דער הילפֿערק זױנעם אַפֿערעס ערמאַטטע,
נאַהע ער זױנע צווייט פֿאַרט שטערלונג אױך דױט
ביידען צוואַנציג-מאַרקשטוקע אױך ענטפֿאַרע
זױנעם רױבע, ער צושטאַנד דעם ענטוואַנדענען
זאָלל, ווען אױך קױן לעבענס-געפֿעהרליכער, זאָ
דאָך אױן רעכט בערענעקליכער זױן.

(אױבער דען אױנגליקס-
פֿאַל אױף דעם פֿלוס טהעקס-
זע בױא לאַנד אָן) וואָפֿאַן וויר אױן נױ
104 בעדיכטעטען, וויר יעצט נאָך פֿאַלענדעס
געמערדעט; וויר דען אױטערמאַנד דעם פֿערוואַ-
נע-דאַמט-שפֿעס אױף דער טהעמוע באַזן
600 ביז 650 מענטשן אױך לעבען אױנגעבױט. אױך
4-מען סעפֿטעמבער האַט מאַן 150 לױבען אױס
דער טהעמוע ערוויסנעפֿישט, אױן זאָלבער אױ-
גליקס-פֿאַל פֿלענט אױף דעם מערער, ניכט
אַבער אױף אױנעם געוואַהנליכע פֿלוס פֿאַרצ-
קאַממען. דינער אױנגליקס-פֿאַל געשאַה דורך
דען צוואַמגעשטאַט צווייער שפֿעס, אױטער דען
אינגעוואַסענען בעפֿאַנדעט זיך אױך אױן זױנעם
עהע-פֿאַר, וועלכעס ערמט 24 שטױנדען פֿאַהער
געוואַרטטע האַטטע.

(אױן ברייף פֿאַן אױנעם
אַפֿיציער) אױבער דױ אױנגאַהע פֿאַן
סעראַיאַט לױטעט: ״אַם 19-מען אױנגעט מאַנגעס
אום 5 אױהר שטאַנדען וויר אױנע האַלבע שטונדע
נאַרדליך פֿאַן סעראַיאַט. הױער אַרמטען וויר דױט
ערשטען שטעס אױס דעם קאַסעלל אױך אױס
אױנער פֿאַרפֿעסמונג פֿאַר סעראַיאַט פֿאַלען.
שנעלל וואַרדען דױ אַרשטגען אַהרען פֿאַן אױ-
זערער אבטהױלונג בעזעצט. וויעדער וואָן עס
שױנע קאַנפֿאַנע, דער דױ אױפֿנאַבע צופֿיעל דען
שלייער צו בילדער, הױנער דעם אױפֿנאַבע-
דען סעראַיאַט אַהרע געפֿעכטס-אױפֿשטעללונג
נעהמען זאָלמען, עס ענטוויקעלט זיך אױן לעב-

האַטטעס פֿיער, אן וועלכעס באלד אױך צוויי
אַנדערע קאַנפֿאַנען אױנערעס רעזימעטס מהױל-
נאַהעס. וויר עס הױער צױנגען, שפֿאַטטע יעדער
בעשרױבונג, דאַם אימפֿען אױך וויעדערהאַטען, דױט
שמערצענערדיגע אױך דאַם עכצען דער פֿיעלען
פֿערוואַנדערטען וואַר ועלכט אױס פֿאַרשווערערע-
דען געקאַנטען דעם קלױנ-געוועהר-פֿיערס אױך
אינטער דעם פֿירטבאַרען דאַנגער דער קאַנפֿאַנע-
שיסע פֿעלענעמבאַר. דױט פֿערייבליכע קענעל נע-
שאַסע שווירטען אױס מיך הערום, וויר אױן
ביענען שוואַרעם אױך זע ה ר פֿיעלע מי-
נער שיקואַלס-אינגעסען זױנע געפֿאַלען. מיין
געוועהר וואַר דורך אױנע פֿערייבליכע קענעל אױ-
כרויכבאַר געמאַכט, אבער טראַטצודעם נינג אױך,
וויעדערנען אַנדערע צאַנאַהאַטע הױטער שטיינען
אױך העקען הער פֿיערען אױפֿרעכט פֿאַן אױ-
נער דעקען צױר אַנדערע פֿאַרױערטס, צו דינער
אױנערשאַקענדיגט בעוואַן מיך הױפֿטעזעכליך דאַם
ביישפֿיעל מױנעם אַבערליטאַנאַט, דער אױס נאַס-
טען פֿיער קאַלטבליטונג אױך אױנגעפֿאַנגען, וויר
עס אױנעם וואַקערען קרוינערע פֿאַרױערטס אױס אַהנע
דעקונג צו זױנען פֿאַרױערטס שריטט. עס מאַכטע
אױס האַלב 12 אױהר געוועזען זױן אױס אױך דען
אױפֿפֿאַרען ערױעלע, מיט דעם אױסערשטען לױנען
פֿלױנע דאַם רעטיעט, הױט אױס האַלע צו ערהױ-
בען, וויר אױלען אױס לױפֿע-שרוטע אױף דאַם בע-
צױנעטע הױט צו, דאַם אױס גענען דױט פֿינדליכען
געשאַסע אױנגע דעקונג באַט, באלד צאָן זיך
דױט נאַנע פֿיער-לױטע דען אבאַהנע הערדאם אױך
אױנגעפֿאַרע אױס 12 אױהר וואַינען וויר אױן דױט
שטאַרט אױנגעדונגען, דאַ וואַרדען וויר אבער
אױס דען פֿענסטערן מיט שטעסען בערויטע, הױער
וואַרדען אױ מױסעס פֿערוואַנדערטע, עס וואַר
הערצ-גערויטערע, וויר זיך דױט אַרמען אַפֿער
אן אַהרעס בלוטע וועלצען. דינער העפֿטיגע
וויעדערשטאַנד פֿעראַלאַסטע אױס, דױט נעכסטע
הױער-הױע אױן בראַנד צו שמעקען, באלד בראַנד-
טע עס אן פֿיקע שטעללען ליכטעפֿלעך אױך אױ-
פֿיעלען הױערען עקספֿלאַדירטע קאַטשערנע דאַם
דאָרן אױפֿגעוואַהרעט געוועזענע פֿיליער, נינג
עס אימער פֿיערע אױן אױטע אױס הױנין, דאַם
פֿינדליכע פֿיערע פֿאַרמאַטשעט אױטער מעהרע זױ-
וויר ענדליך אױס האַלב 2 אױהר ועלכט דען פֿאַ-
לאַכט בעזעצטען, אן וועלכעס זאָסט אױך מיר-
קישער פֿאַטא וואַהנט, מאַטט אױך מירע, בע-
שטױבט אױך פֿאַן שױטס פֿיליערען לאַנערטען
וויר אױס אױס האַפֿע דעם שאַנען געבױדעם, אן
וועלכעס נינג אױנער זױנע-געקראַנטער פֿעלד-
הערר וואַהנט.

(דױט אױך ערל אױנגע אױנגע-)

רעס גענעראַלס צאָך בױא בױ-
דאַמט (אַמט) עררעטע דיער אױנגעווער פֿיעל
אױפֿוועהן. עס וואַר אױן קהנעס וואַנגעס פֿאַם
גענעראַל צאָן, מיט זױנער קלױנען אױנגע-אַב-
טהױלונג אױנען אַנרױפֿע אױף דױט בעדייטענדע
פֿעסמונג בױהאַש צו אױטענדיגעמען, פֿאַר 180
זאַהרען קאַנטע אױן עסטערוויישיער גענעראַל
מיט 13000 אױך 36 קאַנפֿאַנען דינער אלטע
פֿעסמונג ניכט ביקאַממען. נינג דינער אױטאָמער-
לענטע שריטט קאַסעט אױס פֿיעלע מאַנגשאַפֿט.
פֿאַסט אַללע שטאַבס-פֿאַרציערע פֿיעלען אן דױט-
זעם אַנגעליקליכען קאַסעט, עס אױט זעהר בע-
פֿערטענדי, דאַם אױנערען גענעראַלע ועלעט דױט
שמערקע דעם גענערעס קענען, דען זאָסט וויר-
דען זױט ניכט זאָ פֿאַט דױט אױכערמאַכט אױף דער
זױטע דעם גענערעס פֿינדען, גענעראַל צאָך מױסע
אױך הױער, דאַם דױט אױנגאַהע פֿאַן בױהאַש נור
אױן קינדער-שפֿיעל זױט.

(אױך פֿאַן דען אַנגלױכעס
אױט בערייט אױנגע דע פֿאַל-
לע) זאָ העטע דען אױך דױט אױנגע-
אַרמען בעדייטס אַהרען אױנגע אױך צוואַר אױה-
רען ערשטען טאַרען אױפֿצו-ווױנען, דאַם אַבער-
ערוועהנטע געפֿעכט בױא לױטעקאַוואַן וואַר אן
פֿערווערע גענעט, וואָ דױט האַנזען גענען דױט
רעוואַלוציאַנערען קען פֿעספֿע, אױך דױט
האַטטען זױ אױנגען טאַרען אױך אױנגע
פֿערוואַנדערטען.

(אױנגערע קאַנפֿאַנען)
פֿיר דױט פֿעראַנגליקען אן מיטקאַלע אױנגער-
לױט 1000 גולדען.

(נאַכאַהינגע-ווירדען) אױס מאַנדאַק (פֿאַ-
באַלשער קאַטשאַט) וויר אױס געשריבען:
פֿאַרױנגעוואַסאַט בױא געלענענדיגט אױנער, ערױ-
שענדעטע הערר דאָויר ראַבלין פֿאַן הױער,
דעסען וואַהלעהענדיגטע זױט אַללעמיין בע-
קאַנטע אױט, 50 גולדען פֿיר דױט פֿעראַנגליקען
אױס מיטקאַלען, אױך פֿעראַנגליקעטע אױנע
זאַמטלונג, דערען ערשטענעס 74.90 גולדען רעוול-
טירטע וועלכעס דעם הילפֿעקאַמיטע דער געמינ-
דע אן מיטקאַלען אױכערמיטעלע וואַרדען.

(פֿאַר אױס אױנגע אױנגע-
לאַנד-מאַשאַלל פֿאַן גאַלציען אױט געשען
נאַכטס בױא פֿרשעמישל געשטאַרבען.)

(מיר אױס אױס אױס)
פֿאַן לאַנדאָן נאָך פֿאַרזױן, אױס זיך פֿאַן דאַ נאָך
קאַנסטאַנטאַפֿעל צו בענעבען.

שפּויל, מיין קינד, דאַ האַסט יא ועלכט אױף אױנערער
פֿאַרש פֿאַן פֿאַרן נאָך לעניטען געהאַט, וויר מיין ברוד-
דער זאַטע דאַם ער זױכט צום טעסעמפֿענס-מאַטען אױס.
עסען דאַם ער געוונד אױכט פֿירש אױס אונד געמאַלס כּוּבֵה
סע (פֿאַרשעצטענע) אונד דאַם אַלל אױנע כּוּבֵה
האַטטע - יא, דאַם וואַללשען אױך ניכט אױנגאַל דױט
אױך בעשרױטעטען רױבער גלױבען!

״אונד האַט זױט דאַם אױך אונגעקאַפֿטע יעהר-
ליכע געהאַלט פֿאַן 1000 גולדען אונגעקאַפֿטע?״ (פֿאַר-
סע רבקה.)

״דיעקע הוסטעטע אױן וועניג, אַלס וואַללשע ער
זיך אינצווישען בענינגען, וואָס ער אַנטוואַרען זאָלל דאַן
זאַטע ער: פֿאַרױשיט ניכט! זױט האַט יא אױסשױלען
נאָך טױזענט-שוקע-גענושענעקען, אױס דערען פֿערקױף
אונד ערלאָ זױט נאָך לעבען קאַנען, זױט האַט דאַדער זױט
ניאַסטיהונגעס אַנטעריכטען צוויקעוועזען - אבער זױט
וויר עס שאַן שפֿעטער אַנטעמען, ווען זױט זיך אױף
אױנע געהאַנגע ווױזע אן מיך ווענדעס, זאָלל זױט מיך
ניכט דאַכטען אַדער אַטאַהענדיגע פֿינדען, - אױכענעס
האַט זױט יא אױך נאָך אן רױטע צו געבען אױנגען
דערע, דעם עס ניכט שלעכטע נעה; - פֿעלליכעס האַט
זױט נאַר דױט אבויכט, זיך אן אױהן צו ווענדען, -
אױכענעס מאַן זױט אױן וועניג אױך נאַשט אונד מאַנעל
לידען, דאַמט זױט וועניגענעס אױנע שפֿאַפֿע פֿערשיפֿער,
נעקטעט אױך אױן בױשפֿיעל קינדער! זעט, וויר נאַשט
נאָך אױף דינער וועלס זאָלע ינדער שפֿאַפֿע!

(פֿאַרשעצטענע פֿאַלעס)

ניכט אבער וויר, דױט וויר רעכטעסעט דינעם פֿעראַנגען
בעקאַממען זױט אױס מיר קינדער, וואָס אױס נינג אױס חלל (יע-
נינג) אױט אַהרען קינדען געוואַרדען, זױט בעדינגען עס
ניכט בעסערע, אבער אױך בעדינגען זױט דאָך, זאַן יעקב
וואָס האַסט דױט פֿיר זױט זעשאַן? פֿאַנטזע רבקה.

וואָס אױך פֿיר זױט געשאַן! (שױט זױ יעקב צאָרען)
אױך בױטש אױך, ווען אױס מיר ניכט אן שלעכטע לױ-
נע ברױנגען וואַללען, ערױנגעט מיך אן דינער לױטע
ניכט מעהר; וואָס אױך פֿיר זױט זױט געהאַטע האַבע פֿאַנטזע
דױט? וואָס זאָלל אױך פֿיר לױטע טהון, דױט מיר נאָך דען
פֿאַרצען מאַכען, דאַם אױך אױס אַהרעס שרייבשיטע דאַם
טעסעמפֿענס מױנעס ברודערעס געפֿעלען.

״פֿערייבליכע פֿיערע פֿאַרמאַטשע ווען אױך אױך דאַרן
דאַכטען, דאַם יעמאַר אױס דעם שױכענעסער מױנעס
אַנקעלע עטוואָס געשאַלען האַבען מױסעס, אַם אַבערע
יענער נאַכט, אױך וועלכע דױט פֿאַרשענע וועכטע בױא מױ-
נעס אַנקעל וואַינען בענעכען אױך דאַם געשטער אױנעם
צױסערעס אַפֿען, אױט בױא נאַכט, אַלס אױך אױס געבען-
צױסערע גענען, האַטע אױך אױן אַבען אױך קלאַפֿען
אױס צווייטען צױסערע, אַלס אַב יעמאַר אױנגען קאַסען
געפֿאַשטע אונד אױנגעבױכטע העטע זױט, זאַטע שפּויל,
״קינדער! אױך קאַנטע עס יא אױך אַנטפֿערדיגען
(זאַטע זױ יעקב, וועלכער דאַכט אױן וועניג בלאַס
וואַרדען); אױך קאַנטע אױך רעצעלען, וויר... אבער
גענוג זאָ פֿיעל, ווען אױך זאַטע דאַם וויר געמאַלס נליק-
לזך זױן זאָללען, ווען אױך אױנגער אױן שריפֿט-שטיק
אױס דעם שױכענעסער מױנעס ברודערעס געפֿאַנטען האַבע,

פֿאַסעט יודע אױס אױך ערלדיך, ער וואַר יעהר האַרט-
העצױט, אַפֿטמאַל פֿערהאַטען אונד פֿערישלאַסען, אונד
זעלכט אױן זױנעם רױכטוואַק זאַט מאַן אױן זעלשען
העצױלע לאַכען - אונד דאָך האַטטע ער לוסט, זױנען
רױכטוואַק בעסער אױסצווישען אונד צו געניגען!

״ווי ערשיינט וואַר רבקה, אַלס נינג וועלכט אױך
מאַן אױך אױנעם טאַנעס מיטשױלעס, ער מיטטע מיט
זױנעם זאַנע אױנע לוסט-רױטע נאָך ווױען אונטענעהטען
דאַ ער דאַמט מיט זױנעם שוואַנדע מאַרקס עטוואָס צו
בעשריכען העטעט! ווערע זױ יעקב אן זױנעם פֿייערען
פֿערווענעט-שאַנדיק, און ווערע ער אַלל זױן לעבען פֿאַרעס
אונד זױן זאַן שמואַל ווערע אױן פֿיין קינד געבליכען
אבער דאַם אונטערע פֿיעלע געלד, דאַם זױט אױנגעבױ-
טעטען געקאַממען, דאַם געלד, אױף וועלכעס דער מאַשאַן
זעט, האַט זױט פֿערווירט.

רבקה וואַר אבער נאָך מעהר ערשיינט, אַלס פֿאַ-
סער אונד זאָן פֿאַן ווען צוויקאמען מיט דער מיטשױ-
לונג, דאַם זױט אן ווען אױן הױו געקריפֿט, אונד נינג יעצט
נאָך דינער שאַנע רעוידענע-שפֿאַרע אױכענענדיגע-ווע-
דען, יעצטע, מוסטער, ווערדען וויר אױן זױנעם לעבען-בע-
ניגען! זאַטע שפּויל.

״קינדער מיר פֿאַסט דאַם העיקן, אַלס העטע אױך
אַנטעס אונד באַנגען, דינעם גױטע לעבען צו בענינגען זױט
(זאַטע רבקה).

״גור דער אױכענענע קאַסטע דױט זאָ קרייאָן פֿאַר
(זאַטע זױ יעקב), צום טושען לעבען קאַנ מאַן זיך לױכט
געוואַהנען, נור דעריינע, וועלכער געשאַהלענעס פֿער-
מאַנען האַט מאַן בױס גענוסטע רעסולטען צושפֿען,

וואונדערט אונד דרייא סאלראשען געטרארטעם.
נאכמיטאגס ענטשטאנד ווידער אין געלעכט.
וואויבא פאן דען אווערטיגען 1 ווארדען. — מאן ערשאפט
אונד 1 מאן פערואוונדערט אויך דער. — אין דער
אומגעגענד פאן באניאלוקא מיססען אללע איינ-
וואהנער דיא וואפען אבליעפען. וואס אהנע
קאמפא דורכגענומען ווירד.
11 יען 10-10 טען עפעטעמבער. ערשט יעצט
שמעלט עס זיך הערען. וואס פיר פערלובטע
דיא רעוואלוציאנערען אין דער שלאכט ביא
דאבאן אס 6 טען עפעטעמבער ערליטען האבען.
דיא רעוואלוציאנערען האבען דא איבער 600
מאן פערלאפען. פילע אפישעשאפטען צווישען
דער מערבשישען גרענצע אונד דעס רעכטען איער
דער באקאנט זינד מיט מירקישען פערואוונדערטען
אבערפיללט. — אינרעכטען שטעהען צווישען
טוואלא אונד גראאניא נאך 6000 קאסעס-פעריגע
רעוואלוציאנערען.

11 יען 10 טען עפעטעמבער. דיא אים
טרעבניע אבגעצונגען מירקישע ארמעע בע-
שעהט אונד 1870 סאלראשען אונד 50 אפיציע-
רען, ווען ווארדען נון פער שיפף צוריק נאך
קאנסטאנטינאפעל טראנספארטירט.

פערשידענע ניוואנדיקייטען.

* (דיא ערמארגונג מעהע-
מערדאלי פאשאים) פערענטע אין קאנס-
טאנטינאפעל אונד הערענדיקע אפיסערען; דיא נאכ-
ריכט ווירקען ניעדערשטעמערדי איהן דען סיל-
מאן. ער ליעס זאלליך איינען מיניסטער-ראטה
אבהאלטען. אונד דא ווארדען בעשלאסען
איינע ארבעט מירקישע ארמעע נאך אלבאניע צו
שיקען. אונד דא דען קאסעס נעמען דיא רעוואלוצי-
אנערען אויפ'ס נייע אפיציענהעמען. — מעהעמער
אלי פאשא ווירד אינווערען לעוערן פאן רויסי-
מירקישען קריגערי נאך פערקאנט זיין. ער קעמפע-
טע אים יאהרע 1877 זינערדיך נעמען דיא מאנטע-
נעריגער. דאן ווארדען ער צום אבער-קאממאנדאנט.
טען דער מירקישע ארמעע ענאנטט. ווא ער דיא
דעס נענער פאן שומלא אריינען זינען נעמען דיא
דעס ערפאכטען האט. — ער וואר דער מירקישע
דעשטימטע אויף דעס בערלינער פריערענע-קא-
רעס — אונד געדאען ער ווארנטע דא דיא איב-
ריגע פערטרעטער דער אויאפעאישען מעכטע.
דאס דיא זאלכע פארמישטען. וועלכע נראכטע-
טהיילס פאן מירקען בעוואהנט זינד. אן מאנטע-
נערא גייסט אנטווערען זאללען. מאן געהארב-
טע איהם אבער ניכט אונד זא מיטטע ער זעלבסט
דאס אפער אבער נעמען בערלינער קאנרעס-בעשלי-

סעס ווערדען פאר וועלכעס ער זעלבסט ווארנטע.
דיא מירקען אין נאך-אלבאניען. וועלכע אינטער
דיא הערשאפט מאנטענעראס קאממען זאל-
טען. האבען אים צאן דיעזען פאשא ערמארדעט.
דיא מירקישע רעגירונג איז נון יעצט אין
גראסער פערלעגענהייט. בעפאלט זיא דיא בער-
לינער קאנרעס-בעשליסע ניכט. דאן פאל-
לען דיא איבריגען מעכטע איבער דיא אנהאל-
זאכע מירקיא; בעפאלט זיא דיעזען בעשליסע
יא. דאן ווירד זיא פאן דען איינען מירקישען
אינטערטראנען איבערפאללען אונד בעקעמפעט.
דיא בערלינער דיעזען פארטראגען זאנען: דיא בערלינער
קאנרעס האבען איהרע אויספארשונג אונד פער-
ניכטיגן בעשלאסען. וועהאלב זיא נון ביז אויף
דען לעצטען מאן נעמען דיא אויספארשונג דיע-
זער בעשליסע קעמפען מיססען. דער סילטאן
בעשינערס זיך נון אויך דען גראסען קלעמטע.
אונד איזט אין זינער איינען רעווענע-שאפט
ניכט זיכער. זא לאנגע נאך דיא רויסען אונד ענ-
לענדער אין דער נעהע פאן קאנסטאנטינאפעל
זינד. נעטווייזן זיך דא דיא מירקישע איינע רעוואל-
ציען צו שפיטען. זאבאלד אבער דיא אימענע
קאנסטאנטינאפעלס פאן פערמדיען סאלראשען
פרייא זיין ווירדען. דאן קאנטען אין קאנסטא-
נטינאפעל איינע פערטראגער ניוואנדיקייט אויסברע-
כען. — איינע נעכטערן אבער אים קאנסטאנטי-
נאפעל איינע פערטראגען דעשענע מערענע בע-
רויסט פאן איינע אויסברעכע דער רעוואלוציאן
אויך דיעזער מירקישע רעווענע-שאפט. פילע
מירקען האבען זיך צור אבערצוגען דעס יעצטיגען
אונד צור איינענע דעס פריהערן סילטאנס
פערשווארען. פילע פאן דיעזען פערשווארענען
ווארדען ווארל פעהאנגען. אבער דיא שטי-
מינג דעס פאלקעס איזט זעהר עררענט — אונד
דיא פאלטאט-יאבע דעס סילטאנס מיסע פער-
דאפעלט ווערדען. דער קאנרעס האט אלזא
הויך זיינע בעשליסע מעהר געשאדעט. אלס
נעטיגטען — אויך אונדער קאנע וואר זעהר אינ-
אנענעהדע בערוהרש אלס ער דיא נאכריכט פאן
דער ערמארדונג מעהעמער אלי פאשא ערהאל-
טען. ער ליעס זאפארט דען גראסען ראדיאשי אונד
דען קריגענס-מיניסטער צו זיך בערווען — אונד
האטטע מיט איהנען איינע לענדערע בעשפערענע.
(האָפֿט־נאָכ־ריכ־טען.) איהרע
מיניסטע אונדערע אונדערע אונד דער קאנרעס
רוואלף ווערדען עס 14 טען דיעזען מאנטעס
אין נאראווא אונדערפפען. פארנעמערן וואר
אונדערע קאנען ביז איהרע עלטערן אין טענע-
זעע (באירען). וועלכע עס 9 טען עפעטעמבער
איהרע נאלדענע אכצויג אפערטען.

* (דיא קריגענס-לוסט אין
אייטאליען) דיא איטאליענישען דייטע-
קאפען אין דערען שטימע נאריבאלדי שטעהט.
דעטצען אונד ריגען פארטייגערדיק דיא איטאלי-
ענישע בעפאלקערונג צום קריגענע נעמען עסטער-
רויכ-אונדארן. נאריבאלדי זאנען דאס עס געדאען
יעצט אין דער צייט ווערדען דען קאסעס נעמען
עסטער-רויכ-אונדארן צו בעניגען.
(רויכ-מארג-פערזוך אין
איינעם יודען.) אים האמבורג ווירד
דעס מאינער אונדערליש פאן איינע פורט-
ברען פערברעכען געברעכטע; אס ניענענע
בעטרויבט הערר מיט לעווי אין באקע-אונד
געדוועקסלעך-געשעפט אונד צוואר אהנע פרעמ-
דע הלפטי אונד א פערמאנע זיך אויך אס דאן.
נערסאטא אבער 8 אהר. אלזיין אין זיינעם באק-
הויזע אלס אין זיינער מאן אינטראט. דער דען
הוט אויף דעס קאסע בעהיילט אונד אין געברא-
כענעס ענליש איינען גיטען אבענד איינשטע.
הערר לעווי דער דאביא בעשעפטטיג וואר דיא
ווערטה-אפיציע אונד דאס פאלד-געלד. וועלכעס
אין איינער בעדייטערען שטימע אים אויסשטעל-
לונגע-פענסטער לאג. אים דיעזעס צו געהענען
אום זעלבס אין דען געלד-שראנק צו לענען ער-
ווערערטע דען גוט פראמעס דען פערמדיען
נאך זיינעם בענעהר. שיינבאך נאמן איבערפאל-
באט דער פערמדיען העררן לעווי. איהם פיר צוויי
ענלישע פליגער שטערלינג דייטשעס געלד צו
נעכען. אונד ווירקליך לענעט ער אויך צוויי אפער
שטערלינג אויף דען לאדענ-טיש ניעדער. ניכטס
באזעס אהנענדי. נאחס הערר לעווי צוויי צוואנציג-
מארקשטיקע לויב דעס געלד-שראנקען אונד נאכ-
דעס ער דיעזע לויבפאללס אויף דען לאדענ-טיש
נידערגעלעגט האטטען ביקטע ער זיך אים אים
דער אין דעס לאדענ-טיש זיך בעשינערדיען
לאדענ-קאסעס דעס נאך געהלענען פליג-געלד
צו געהענען דיעזען איינע בליקן געמישטע דער
פריבע רויבער. מיט דער געבאלטען פייסט אים
דיא אין איינערער רוינג מיט גראסען אווערדיען
נעמען וואר. פערענטעטע דעס געביטקען 50
נידעריגע מאנטע מיט זאלכער הענענדיקייט איינען
שלאג אויף דען קאסע. דאס זאפארט אים דער
וואונדע אוין בלוטשטראם זיך ערגאס. דיא אביכט
דעס רויבערס, זיין אפער טאדלדיך צו טרעפען
אדער מינדעסטענס אהנעמטע צו מאכען. געלאנג
איהם גליקליכער וויזע ניכט. דער שיער-פער-
לעצטע בעהיילט נאך זאלכע גייסטעס-קראפט.
דאס ער אבנליך ער ווענען דעס בלוטעס. דאס
איהם איבער דאס נעכט פלאג. ניכט זעהען קאנ-
טע. אן אים פונסטע אילטע אונד שטארק אין

ווי האבען שאן אין דער 1-טען פארטענענע ער-
וועהנט. דאס זי יעקב נאך איינען בעכטען "שירן" קעס-
אויסנעהמען קאנען. ווען ער ניכט עפען דורך זיינען
אסיקרישען אקעל וואפארן איינען פלעק אין דער
מישחה. געהאכט העכטע; ער קאנטע נור דיא ריכק
היראשען. ווייל זיא אויך איינען דעראוינען. פלעק אין
דער מישחה-האטע — אונד דיעזער פלעק וואר איהר
ביודעס מ א ר ק ו ס.
מ א ר ק ו ס העררן וואר איינער דער געביל-
דעסטען אויזעלישען אין ווען. דער אויך אין דען דאך-
טענען זיינען איינסאכטישען פאמיליעס מיטנעמט זעהר
גליקליכע וואר. דיא האטטען שאן זעהר פילעס מיטנעמט
אונד מיטלעכעס. וואר איינער זער קלינסטען אונד ער
פארנעכטען מענטשען. האט עס אבער אס ענדע נור זא
ווייס געבראכט. דאס ער זיך איבער אללע פארדיישען
אונד איינעלוקישען דער מענטשן לוסטיג מאכטע. ער וואר
אין רויבען באוואונדערט. (דער אויף דער באזען שפיל-
טע) אונד בליבע בענעפאללס אונדערווארטעט. אונד
צוואר נור אים דעס נידערי ווייל ער פרייא לעבען. אונד
אללעס אויף דער וועלט אונדערשאפט נענעסען וואלפען.
ווי ווערדען נאך שפאטער זעהר אס לענענענדיגס הא-
בען דיעזען אונדערבארען מענטשען קענען צו לענען.
דער נאכע מארקוס דרוסען ביוהער ווירקליך ניכט
אבער הויזע דעס זי יעקב בודשאויער געמאנט ווערדען;
אונד יעצט אים דא דיעזער נאכע זעהר געהאכט אין
עראנענדיגען געקאממען. זי יעקב וואר ביז יעצט ווירקליך
פראסס. אבער ניכט אויסטער-הילדי. פראסס אונד ער-
ליך זינד צוויי פערשידענע בענעריסעס. — ניכט יעדער

פאלליעטאן. דיא פערשווארענע טענסטאנענט. (15 טע פארטענענע.)

צעהנטעס-קאפיטעל.
אין פלוי איבער דיעזעס געלד אויף וועלכעס
דעס אטאן זעכט 4 זא האט זי יעקב זעלבסט דיעזעס
אונדעווייער פערמאנען זיינע אקעלס וואפארן פער-
פלוסט. (זעהע 6 טע פארטענענע.) זיא דאס געלד,
אונד בעוואונדערט פילע געלד. צו דעס מאן זעהר לייכט
קאסעס. אום עטוואס אנטווערען אן זיך — פילע נאלד
זאלענעס עס דיעזעס דעס נאלדענען קאלבעס. זי יעקב
וואר ווארל אויף פיהרען אין וואהלעכענערע מאן. דא
ער דאך פארשישענער אין דער בעדייטענען נענענע
קאלן וואר; — אבער וואס איזט אין פערמאנען פאן דער-
סין שווער נולדען נעמען איינע מיליאן אונד אכטפאל
הערענעס — שווער נולדען; זיא דרייסיג טויזנער נולדען
מיט מאן נאך אייבישען אונד האנדעלן. דאמיט זיא ניכט
מאלד פערטערס ווערדען; אבער ביא איינער מיליאן
זאנע וואר וואר דיעזעס אונדעווייערע פערמאנען נענעסען
קאנען ווענען מאן עס אין דער לאנדעס-שטאט-קאסס
נור צו 6 טענענע פערצינעט. פראנט עס יעהרליך 90000
נולדען — אונד ווער קאן אין איינע יאהרע 90000
דען אפפעסען?
ביא זיינע פריהערען פערמאנען וואר עס דעס זי
יעקב נאך איינע נאכע ערער פארשישענער דער אור-
עלישישען נענענען אין קאלן צו זיין; אבער וואס האט